

KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

1.8.2025 ALKAEN

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat

”Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain (628/1998) 48 a-48f (2003/1136) mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Jos kunta järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnassa toimivien peruskoulujen ensimmäisen ja toisen luokan vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 20 c §:ssä ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan laajuudesta. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet. Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti. Näissä perusteissa käytetään aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevasta perusopetuksen oppilaasta nimitystä lapsi. Toiminnassa lapsi ei ole oppilaan roolissa.” (perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, muutokset 2025, Opetushallitus.)

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävän kunnan tulee hyväksyä perusopetuslaissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa varten toimintasuunnitelma, joka on laadittu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on tukea aamu- ja iltapäivätoiminnan paikallista järjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen tukien lapsen kasvua ja kehitystä (Perusopetuslaki 48 d § (1136/2003). Lisäksi tuetaan kodin ja koulun kasvatustehtäviä. Tärkeinä osa-alueina ovat myös varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen eli kokonaisvaltainen hyvinvoinnin edistäminen.

”Aamu- ja iltapäivätoimintaan tulee hakea kunnan edellyttämällä tavalla. Kunnan tulee etukäteen ilmoittaa aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, toiminnan alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan. Otettaessa lapsia aamu- ja iltapäivätoimintaan heihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.” (Perusopetuslaki 48 b §.)

Toiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Toiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista, mitkä ovat

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden (2011) mukaisesti toiminnan yleiset tavoitteet:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Kuortaneen kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteina edellä mainittujen lisäksi ovat:

- turvallisen aamu- ja iltapäivän mahdollistaminen koululaiselle
- perheen sujuvan arjen mahdollistaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan avulla
- liikunnan ja yleisen aktiivisuuden ylläpitäminen lapsen arjessa huomioiden koulupäivän kuormittavuus
- monipuolisen tekemisen mahdollistaminen

- kaveri – ja tunnetaitojen tukeminen ja harjoittelu sekä erilaisuuden hyväksyminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta. Toiminnan järjestämiseen liittyvien ratkaisujen tulee tukea asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Toiminnassa huolehditaan toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteeksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten itseluottamusta ja monipuolisten vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Toiminta innostaa ja tukee lapsia myös omien vahvuuksien löytämiseen ja oman osaamisen kehittämiseen, valmentaa itsestä huolehtimiseen ja antaa mahdollisuuksia luovaan itsensä toteuttamiseen. Lisäksi se ohjaa lapsia kasvamaan vähitellen aktiiviseen, terveelliseen ja kestäväan elämäntapaan. Myös teknologia tuo lisäarvoa oppimisympäristöihin ja osaamisen kehittämiseen sekä mahdollistaa uudenlaisia tapoja oppia ja toimia. Aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa myös mahdollisuuden lepoon ja itsekseen olemiseen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö

Toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden ja kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon perusteiden määräykset, toiminnassa mukana olevien lasten määrä, toiminnan monipuolisuus sekä mahdollisuus toimintojen eriyttämiseen ja pienryhmytyöskentelyyn. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajille Päikyn kautta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lasten oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvu-ympäristöön. Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Kuuntelemme mielellämme myös vanhempien toiveita liittyen apu-toimintaan. Sisältöön vaikuttavat paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekiijät, eri vuodenaikojen tarjoamat mahdollisuudet ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa sekä ohjaajien omat vahvuudet.

Laadukas aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö muodostuu lasten kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi. Sen avulla vahvistetaan lasten osallisuutta ja toiminnan yhteisöllisyyttä. Toiminta tarjoaa kasvua ja kehitystä tukevaa sosiaalista vuorovaikutusta, ilon ja virkistykseen kokemuksia, esteettisiä kokemuksia sekä mahdollisuuden kehittää erilaista osaamista. Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitykseen tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja tarvittaessa lepo ovat toiminnassa tärkeitä. Myös aamu- ja välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta. Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriatyömiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä. Monipuolisella sisältötarjonnalla vahvistetaan lasten kulttuurista identiteettiä. Lasten eri kulttuuritaustoihin liittyviin perinteisiin tutustutaan mm. laulujen, leikkien ja juhlien avulla. Sisältö voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin ja muuhun kehitystä tukevaan toimintaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu

- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Jokainen APIP-yksikkö päivittää vuosittain turvallisuus- ja pelastussuunnitelman. Mahdolliseen kiusaamiseen puututaan ”Kiusaamisen ehkäisy”-suunnitelman mukaisesti.

Tarvittaessa osallistutaan kouluikäisten oppilashuoltoryhmän työskentelyyn, mikäli APIP-ohjaajien läsnäoloa toivotaan lapsen edun vuoksi. Lapsen etu ja varhainen puuttuminen ovat Kuortaneenkin APIP-toiminnassa avainasioita ja tärkeitä painopistealueita.

Toiminnan järjestäminen Kuortaneella

Koululaisten APIP-toimintapaikkoina toimii Alvarin koulu ja Ylijoen koulu. Toiminta-aika järjestetään klo 6.45-9 / 13– 17.00 välille, mutta mikäli vanhempien työ vaatii aikaisempaa hoitoa, tarvittaessa se järjestetään Ylijoen apip-lapsille Ylijoen ryhmiksessä ja Alvarin apip-lapsille Päiväkotiki Kuperkeikassa. Jos apip-ikäisillä koululaisilla on ilta/viikonloppuhoidon tarvetta, vuorohoito toteutetaan Päiväkotiki Kuperkeikassa. Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja hakemaan aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Erityistä tukea saavien oppilaiden APIP-toiminta järjestetään joko Alvarin koulun tai Yhteiskoulun yhteydessä tai muussa sopivassa paikassa, mikäli hyvinvointialue haluaa palvelun Kuortaneen kunnalta hankkia.

Kesän ajalle apip-toiminta muuttuu koululaisten kesälomahoidoksi. Mikäli muina loma-aikoina on hoidon tarve, järjestetään se tarvittaessa Ylijoen ryhmiksessä tai Päiväkotiki Kuperkeikassa, näistä tarpeista on ilmoitettava sähköpostitse varhaiskasvatuspäällikölle noin kuukautta ennen loman alkua.

Toimintaan hakeminen

Toimintaan haetaan varhaiskasvatushaun yhteydessä esikouluvuoden maaliskuussa. (Mikäli tarve ei tällöin vielä tiedossa, voi hakea myöhemminkin). Hakuilmoitus on Nokipostissa ja muistutamme esiopetuksen täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevia myös Päikyn kautta viestillä. Sähköinen hakulomake löytyy kunnan nettisivuilta. Päätöksen apip-paikasta tekee varhaiskasvatuspäällikkö ja päätös on voimassa 1. lk:n alusta 3. lk:n alkuun asti. Mikäli lapsi ei enää tarvitse paikkaa, sen voi irtisanoa kunnan nettisivuilta löytyvällä lomakkeella. Irtisanoutuminen astuu voimaan irtisanoutumisilmoituksesta seuraavan kuun alusta.

Toiminnan laajuus ja henkilöstö

Toimintaa tarjotaan Kuortaneella vähintään 760 (4 t/pv) tuntia koulun lukuvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella (Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (635/1998) 5 § 3 a (1137/2003)). Lapsen osallistuminen APIP-toimintaan on huoltajalle vapaaehtoista. Perheet voivat hyödyntää tarjolla olevan toiminta-ajan tarpeidensa mukaisesti. Vanhemmat varaavat lapsen hoitoajat Päikyn kautta. Vanhemmat kuljettavat lapset itse.

Lapsiryhmän kokoa APIP-toiminnassa ei ole säädelty lailla eikä se vaikuta saatavaan valtiontukeen. Ohjeistuksena voidaan pitää n. 13–15 lapsen ryhmää ohjaajaa kohden. Suuremmassa ryhmässä voi olla lisäksi apuohjaajia, joilla ei ole APIP- toiminnan ohjaajalta vaadittua pätevyyttä. APIP-ohjaajilta vaaditaan

vähintään Perusopetuslain 48 e § (1136/2003) mukainen pätevyys. Lisäksi ohjaajilta pyydetään nähtäväksi ote rikosrekisteristä työsuhteen alkaessa (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) 2§ 2 mom. (1138/2003). Ohjaajien perehdyttäminen tapahtuu APIP-toimintayksikön henkilöstön toimesta. Molemmissa APIP-toimintapaikoissa toimii vastaava APIP-ohjaaja, joka on päävastuussa APIP-toiminnasta. Henkilökunnalle painotetaan myös vaitiolovelvollisuuden tärkeyttä, sillä henkilöstö ei saa ilmaista sivullisille lasta ja hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Toiminnan seuranta ja arviointi

Lapsilta kysytään toiveita ja kerätään ideoita ja otetaan heiltä palautetta vastaan toiminnan kehittämiseen. Toimintaa arvioidaan henkilöstön ja varhaiskasvatuspäällikön kanssa keskusteluissa ja henkilöstön yhteisissä palavereissa. Maaliskuussa tehdään vanhemmille asiakastytytyväisyyskysely, minkä tulokset käydään läpi henkilöstön kanssa, viedään tiedoksi sivistyslautakunnalle sekä julkaistaan Pedanet sivustolla..

Yhteistyö

Vanhempia kannustetaan olemaan aktiivisesti yhteydessä henkilökuntaan, syksyn vanhempainillassa henkilökunta on esittäytymässä ja saatavilla. Molempien ryhmien tilat ovat koulun tiloissa, joten koulun kanssa tehtävä yhteistyö on hyvin luontevaa. Tarvittaessa saadaan tukea varhaiskasvatuksen erityisopettajalta.

Maksut

Maksuna apip-toimintaan ja kesälomahoitoon osallistumisesta peritään koululaisilta asiakasmaksu läsnäolopäivien mukaan seuraavasti:

-	0–5 päivää	30 euroa
-	6–10 päivää	60 euroa
-	11 tai enemmän	120 euroa

Maksu sisältää aamupalan ja välipalan, mikäli lapsi on hoidossa siihen aikaan, kun nämä ovat tarjolla (aamupala Alvarin apipissa klo 7.30-8 välillä, Ylijoella ja Alvarin kesähoidossa klo 8–8.30 välillä ja välipala klo 14).

Koululaisten kesälomahoidon ja/tai APIP-toiminnan ajalta voi hakea maksuttomuutta tekemällä tuloseselvityksen perheen tuloista, mikäli bruttotulot jäävät alle varhaiskasvatuksen tulorajojen. Tuloseselvitys tulee tehdä vuosittain elokuun loppuun mennessä tai tulojen oleellisesti muuttuessa.

Talous

Toiminnan taloussuunnitelma aina seuraavalle kalenterivuodelle laaditaan syksyisin samaan aikaan kuin Kuortaneen kunnan muukin taloussuunnitelma. APIP-toiminta kuuluu Kuortaneella varhaiskasvatuksen ja kotihoidontuen kanssa samaan tulosalueeseen. Kyseinen tulosalue kuuluu laajempaan sivistystoimen kokonaisuuteen. APIP-toiminnan esihenkilönä toimii varhaiskasvatuspäällikkö, joka vastaa mm. apip-toiminnan koordinoinnista, taloudesta sekä henkilöstön ohjaamisesta ja kouluttamisesta. Tarvittaessa varhaiskasvatuspäällikön sijaisena toimii Päiväkodin apulaisjohtaja.

APIP-toiminta, lapset ja ohjaajat, on vakuutettu kunnan toimintana samalla tavoin ja samaan yhtiöön kuin muukin Kuortaneen kunnallinen toiminta. Kunnan vakuutusyhtiönä on vielä vuoden 2025 loppuun asti OP-Pohjola. Vakuutukset on syksyn aikana kilpailutettu ja vakuutusyhtiöksi muuttuu 1.1.2026 alkaen If vahinkovakuutusyhtiö.